

Evropské jazykové portfolio v praxi jako nástroj rozvoje žáka

Evropské jazykové portfolio (EJP) bylo zavedeno Radou Evropy (2001) jako prostředek napomáhající lidem sledovat své jazykové vzdělávání v jeho průběhu – stanovovat si cíle, monitorovat zlepšení, pravidelně hodnotit výsledky učení a zaznamenávat studijní úspěchy a zkušenost v používání cizích jazyků a setkávání s jinými kulturami. EJP má tři části – jazykový pas, jazykový životopis a soubor dokumentů a prací („Dossier“).

K rozšíření používání Evropského jazykového portfolia přispívá tříletý národní projekt nazvaný **Evropské portfolio v praxi** (2009-2012). V jeho rámci vytvořila Česká republika čtyři jednoduše použitelné on-line verze portfolia (EJP) dle věkových kategorií v šesti z jazykových mutací. První verze EJP je určena pro žáky ve věku do 11 let, druhá je pro žáky 11 až 15 let, třetí pro žáky ve věku 15 až 19 let a poslední je určena dospělým uživatelům (19+). Verze v češtině, francouzštině, němčině, angličtině jsou již nyní k dispozici, v italštině a španělštině budou k dispozici v prosinci 2012. Vzorem pro elektronickou aplikaci se stala holandská verze EJP a dokument Europass – jazykový pas pro dospělé.

Ze šetření realizovaného v listopadu 2010, kterého se zúčastnilo 1200 škol ve všech krajích, vyplynulo, že s původními tištěnými verzemi ELP, které v ČR existují od roku 2002, učitelé nepracují, protože v tom nevidí žádné benefity, připadají jim zbytečně drahé - žáci si je musí kupovat a sami učitelé je nedokáží využít ve výuce.

Cílem projektu EJP v praxi bylo proto vytvořit online aplikaci a metodickou příručku EJP, motivovat pedagogy a žáky k práci s EJP ve výuce, rozšířit používání EJP v návaznosti na tvorbu školních vzdělávacích programů (ŠVP) na základních, středních a jazykových školách.

Důraz je v české verzi kladen na zvýšení povědomí o učebních typech a učebních strategiích pro jednotlivé jazykové dovednosti. Online aplikace umožňuje vzájemnou interakci a komunikaci mezi učitelem a žákem. Učitel může komentovat materiály žáka uložené v části Má sbírka (Dossier) nebo komentovat sebehodnocení v části Co už umím (What I Already Know), která je součástí jazykového životopisu (Language Biography). Do elektronické verze EJP jsou také zařazeny ilustrativní úlohy, které lépe žákům pomohou monitorovat svůj pokrok v jazykových dovednostech dle jednotlivých úrovní ovládnutí jazyka.

Provedené sebehodnocení a praktické zkušenosti s jedním nebo více jazyky zaznamenané v online prostředí Evropského jazykového portfolia je pro věkovou skupinu 15 + automaticky přeneseno a generováno do Europass-Jazykového pasu, který je nedílnou součástí aplikace.

Výstupem projektu je i sbírka příkladů dobré praxe a metodická příručka přibližující možnosti propojení EJP s běžnou výukou cizích jazyků a začlenění EJP do výuky cizích jazyků na jednotlivých vzdělávacích stupních. Metodická příručka pro učitele a příklady využívání aplikace ve výuce jsou k dispozici metodickém webu EJP <http://metodicky-web-ejp.rvp.cz>.

Na základě vytvořené metodiky byly také akreditovány programy dalšího vzdělávání pro učitele (DVPP) a vzdělávací programy pro lektory a konzultanty EJP, které jsou od ledna do prosince 2012 ve všech regionech nabízeny zdarma. Do konce projektu tak bude proškolen celkem 3120 učitelů cizích jazyků zejména na základních, středních, ale i jazykových školách.

Do pilotní fáze se zapojilo 480 žáků na celkem 20 základních a středních školách. Výsledky šetření, které bylo realizováno na všech pilotních školách od února 2011, prokázaly, že používání e-portfolia u žáků rozvíjí komunikativní, interkulturní, sociální kompetence, kompetence k učení a ICT dovednosti žáků. Zavedení e-portfolia ve výuce cizích jazyků má pozitivní dopad na celé prostředí školy, může pomoci nastartovat různé kvalitativní změny učebních procesů. Tato transformace cizojazyčné výuky na škole může mít z dlouhodobého hlediska významný dopad na autoevaluaci školy a celkovou kvalitu vzdělávání, které škola zajišťuje. On-line aplikace se učitelům cizích jazyků jeví jako mnohem přívětivější a vhodná pro výuku ve školách. Spolu s jazykovými dovednostmi podporuje i rozvoj ICT dovedností žáků.

Projekt „Evropské jazykové portfolio v praxi“ je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky. Více informací www.kcvjs.cz nebo na www.evropskejazykoveportfolio.cz